

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

૨૦૦૫નો ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૦૯૮

સાથે

૨૦૦૫નો ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૧૧૯

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી.ન્યાયમૂર્તિ આર.પી.ધોલરિયા

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	
૨	પત્રકારને સોંપવામાં આવે કે નહીં?	
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	

=====

રમેશભાઈ ચંદ્રકાન્ત પોરે....અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય...સામાવાળા (ઓ)/પ્રતિવાદી (ઓ)

=====

ઉપરિથિતિ:

૨૦૦૫નો ફોજદારી અરજી નંબર ૧૦૯૮

અપીલકર્તા તરફે વકીલ શ્રી જે. એમ. પંચાલ

અપીલકર્તા તરફે વકીલ શ્રી કે. જે. પંચાલ

સામાવાળા તરફે સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટ, એપીપી

૨૦૦૫નો ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૧૧૯

અપીલકર્તા તરફે વકીલ સુશ્રી શૈલી એ કપાડિયા

સામાવાળા તરફે સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટ, એપીપી

=====

કોરમ:માનનીય શ્રી.ન્યાયમૂર્તિ આર.પી.ધોલરિયા

તારીખ: ૨૨/૧૨/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. આ બંને અપીલો એક જ ઘટનામાંથી ઉદ્ભવે છે અને તેમાં કાયદા અને તથ્યોના સમાન પ્રશ્નો સમાવિષ્ટ છે અને તેથી, આ સમાન ચુકાદા દ્વારા તેમનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૨. ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૦૯૮/૨૦૦૫ મૂળ આરોપી નંબર ૧ એવા અપીલકર્તા રમેશભાઈ ચંદ્રકાંત પોરે દ્વારા કરવામાં આવી છે અને ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૧૧૯/૨૦૦૫ મૂળ આરોપી નંબર ૨ એવા અપીલકર્તા દિનેશભાઈ વિઠ્ઠલભાઈ પટેલ દ્વારા વિદ્વાન સ્પેશિયલ જજ અને સંયુક્ત ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ અને એડિશનલ સેશન્સ જજ, ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ નંબર ૪, ભરૂચ દ્વારા સ્પેશિયલ બ્રિજાચાર કેસ નંબર ૫/૧૯૯૮ માં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૨.૫.૨૦૦૫ના ચુકાદા અને હુકમ સામે કરવામાં આવી છે, જે દ્વારા મૂળ આરોપી નંબર ૧ અને ૨ ને બ્રિજાચાર નાબૂદી અધિનિયમ ૧૯૮૮ (સંક્રિષ્ટમાં કાયદો) ની કલમ ૭, ૧૨, ૧૩(૧)(ડી)(i)(ii)(iii) અને ૧૩(૨) હેઠળના ગુના માટે

દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા અને બે વર્ષની સખત કેદ અને રૂ. ૧૦,૦૦૦/- ના દંડની, અને દંડ ન ભરે તો છ મહિનાની સાદી કેદની સજા ફટકારવામાં આવી હતી.

૩. વર્તમાન અપીલને ઉદ્ભવતી ટૂંકી હકીકતો એ છે કે એ-૨૩, પંચરત્ન પાર્ક, આદેશશ્વરનગર સામે, અમદાવાદ ખાતે રહેતા ફરિયાદી પંકજકુમાર કેશવભાઈ પટેલ સિદ્ધિ સર્વિસીસના નામે અને શૈલીમાં ડીઝલ જનરેટર સેટના રિપેરિંગ, સર્વિસિંગ અને ભાડે આપવાનો વ્યવસાય કરે છે. એપ્રિલ, ૧૯૯૬ માં પનોલી જી.આઈ.ડી.સી. ને ડીઝલ જનરેટર સેટ પૂરો પાડવા માટે વર્તમાનપત્રમાં એક જાહેર ખબર આપવામાં આવી હતી. ફરિયાદીએ ટેન્ડર માટે અરજી કરી હતી અને જનરેટર મશીનના વાસ્તવિક વપરાશના આધારે રૂ. ૨૪,૦૦૦/- ના માસિક ભાડા અને કલાકના રૂ. ૭૫/- ના બળતણ ખર્ચ પર તે ટેન્ડર મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું. નાયબ કાર્યપાલક ઇજનેર, પનોલી - આરોપી નંબર ૧ સમક્ષ બિલ રજૂ કરવાનું હતું, અને તે મંજૂર થાય ત્યારે ચેક દ્વારા ચુકવણી કરવામાં આવતી હતી. આરોપી નંબર ૧ પનોલી જી.આઈ.ડી.સી. માં નાયબ કાર્યપાલક ઇજનેર તરીકે અને આરોપી નંબર ૨ મદદનીશ ઇજનેર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. પ્રોસિક્યુશનનો કેસ એવો છે કે મૂળ આરોપી નંબર ૧ રમેશભાઈ ચંદ્રકાંત પોરે એવા ખોટા બહાને લાંચ માંગતા હતા કે ફરિયાદી દ્વારા પૂરો પાડવામાં આવેલ ડીઝલ જનરેટર સેટ યોગ્ય રીતે કામ કરતો નથી અને જો તે તેમને પૈસા નહીં આપે તો તેઓ બિલમાંથી અમુક રકમ કાપી લેશે. તેમના મદદનીશ શ્રી ડી.વી. પટેલ - મૂળ આરોપી નંબર ૨ પણ બિલ પાસ કરવા માટે દર મહિને રૂ. ૫૦૦/- ની લાંચ માંગતા હતા. ફરિયાદી કોઈ લાંચ આપવા માંગતા ન હોવા છતાં, તેમણે મોટું રોકાણ કર્યું હોવાથી તેમને બળજબરીથી આપવી પડતી હતી. ત્યારબાદ, એપ્રિલ, ૧૯૯૭ માં, આરોપી નંબર ૧ રમેશભાઈ ચંદ્રકાંત પોરે બિલમાંથી રૂ. ૯૦૪૦/- કાપવાનું નક્કી કર્યું અને કપાત થતાં, ફરિયાદીએ

તેમને પૂછ્યું કે ઉપરોક્ત રકમ શા માટે કાપવામાં આવી. તે સમયે આરોપી નંબર ૧ એ તેમને કહ્યું કે આરોપી નંબર ૨ એ તેમની પાસે રૂ. ૫૦૦૦/- ની રકમ પહેલાથી જ માંગી હતી. તેથી તે હેતુ માટે, ફરિયાદીએ આરોપી નંબર ૨ ને રૂ. ૨૫૦૦/- ચૂકવવાના હતા અને બાકીના રૂ. ૨૫૦૦/- આરોપી નંબર ૧ ને ચૂકવવાના હતા. પ્રોસિક્યુશનનો વધુ કેસ એવો છે કે ફરિયાદીએ આરોપી નંબર ૧ ને રૂ. ૨૫૦૦/- અને આરોપી નંબર ૨ ને ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર મહિના માટે વધારાના રૂ. ૧૦૦૦/- આપવાના હતા. ફરિયાદી લાંચની રકમ આપવા ઈચ્છતા ન હોવાથી તેમણે લાંચ રુશ્વત વિરોધી બ્યુરો, અમદાવાદ સમક્ષ કમ્પ્લેઇન નોંધાવી. છટકું ગોઠવવામાં આવ્યું હતું અને આખરે આરોપીઓ રંગેહાથ ઝડપાઈ ગયા હતા.

૪. ફરિયાદીની કમ્પ્લેઇન અનુસંધાને, તપાસ અધિકારીએ તપાસ હાથ ધરી અને બંને અપીલકર્તા આરોપીઓ સામે ચાર્જશીટ ફાઇલ કરી. આરોપીઓ સામે ચાર્જ ફ્રેમ કરવામાં આવ્યો. આરોપીઓએ ચાર્જ અંગે ગુનાની ના કબૂલી અને કેસ ચલાવવાની માંગણી કરી.

૪.૧ ગુનો સાબિત કરવા માટે, પ્રોસિક્યુશને કેટલાક સાક્ષીઓની તપાસ કરી અને કેટલાક દસ્તાવેજ પુરાવા પણ રજૂ કર્યા.

૪.૨ ટ્રાયલના અંતે, સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીઓના સ્ટેટમેન્ટ નોંધ્યા પછી અને પ્રોસિક્યુશન તથા બચાવ પક્ષની દલીલો સાંભળ્યા પછી, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે ઉપર જણાવ્યા મુજબ ચુકાદો અને હુકમ આપ્યો.

૫. તેનાથી નારાજ થઈને, અપીલકર્તાઓએ આ કોર્ટ સમક્ષ ઉપરોક્ત ક્રિમિનલ અપીલો

કરી છે.

૬. વર્તમાન અપીલો કરીને, અપીલકર્તાઓએ મુખ્યત્વે એવો દાવો કર્યો છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ રેકૉર્ડ પરના પુરાવા મૂલવવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને દોષસિદ્ધિનો હુકમ ખોટી રીતે નોંધ્યો છે. એવો પણ દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓને તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં મૂલવ્યા નથી અને વાસ્તવમાં, અત્યાર સુધી પુરાવાનું કોઈ મૂલ્યાંકન થયું નથી અને તેથી, પડકારાયેલ ચુકાદો અને દોષસિદ્ધિનો હુકમ રદ કરવાને પાત્ર છે.

૭. અપીલકર્તા-આરોપી નંબર ૧ ના વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી જે.એમ. પંચાલે આ કોર્ટને સમગ્ર ચુકાદા અને રેકૉર્ડમાંથી પસાર કરાવી અને દલીલ કરી કે ફરિયાદી તેમજ ફરિયાદી સાથે ગયેલા પંચ અને પી.ડબલ્યુ.-૮ ના પુરાવા મુજબ, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ તેમણે એવી ગવાહી આપી નથી કે આરોપી દ્વારા કોઈ માંગણી કરવામાં આવી હતી અને આરોપીના કબજામાંથી દૂષિત ચલણી નોટો પુનઃપ્રાપ્ત કરવામાં આવી હોવા છતાં, આરોપીઓ સામે તેમણે કરેલી કોઈ માંગણી અંગે અથવા તેમણે ગેરકાયદેસર પારિતોષિક સ્વીકાર્યું હોય તે અંગે કશું જ બહાર આવતું નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદી કાયમ માટે દેશ છોડીને ચાલી ગયા હોવાથી તેઓ તપાસ માટે ઉપલબ્ધ ન હતા, જેથી પ્રોસિક્યુશન તેમની તપાસ કરી શક્યું ન હતું. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ઉપરોક્ત બંને સાક્ષીઓના પુરાવાઓમાંથી, ખાસ કરીને ઉલટતપાસમાં આ હકીકતસ્થાપિત થઈ રહી હોવા છતાં, બંને ઉપરોક્ત સાક્ષીઓએ સ્પષ્ટ અને સ્પષ્ટપણે ગવાહી આપી છે કે તેમની પાસે કોઈ માંગણી કે સ્વીકૃતિ નહોતી અને તેથી, આરોપીઓ સામે નોંધાયેલ દોષસિદ્ધિ રદ કરવાને પાત્ર છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે

પી.ડબલ્યુ.-૮ સિરાજ અબ્દુલ શેખ, એકિઝબિટ:૮ પર, જેમણે ફરિયાદીને રૂ. ૨૫,૦૦૦/- પ્રતિ માસના ભાડા પર જનરેટર સેટ આપ્યો હતો જે ફરિયાદીએ જી.આઈ.ડી.સી., પનોલીને ભાડે આપ્યો હતો, તેમણે જણાવ્યું હતું કે તેઓ ફરિયાદી અને પંચ સાથે આરોપી પાસે ગયા હતા અને આરોપી નંબર ૨ એ ફરિયાદીને કહ્યું હતું કે જનરેટર સેટ યોગ્ય રીતે કામ કરતો નથી અને ફરિયાદીએ કોઈ ઓપરેટર પૂરો પાડ્યો નથી અને આના પર આરોપી નંબર ૧ એ કહ્યું કે કોઈ ઓપરેટર ન હોવાથી તેઓ તે માટેની રકમ કાપી લેશે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે પંચ સાક્ષી કે પી.ડબલ્યુ.-૮ માંથી કોઈએ પણ એવું કહ્યું નથી કે આરોપી તરફથી ગેરકાયદેસર પારિતોષિકની કોઈ માંગણી કરવામાં આવી હતી કે તેમની હાજરીમાં કોઈ સ્વીકૃતિ થઈ હતી. તેમણે વધુમાં દલીલ કરી હતી કે આ એક એવો સ્પષ્ટ કેસ છે જેમાં માંગણી અને સ્વીકૃતિના મહત્વના ઘટકો ગેરહાજર છે અને દૂષિત ચલણી નોટોની પુનઃપ્રાપ્તિ માનવાયોગ્ય નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે છટકા દરમિયાન મળી આવેલી ચિઠ્ઠી, જે એકિઝબિટ:૪૨ પર અંકિત છે, તે કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર યોગ્ય રીતે સાબિત થઈ નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે પ્રશ્નાસ્પદ ગુનામાં વર્તમાન અપીલકર્તાઓ-આરોપીઓની સંડોવણી સાબિત કરવા માટે કોઈ પુરાવા નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે નિર્ણયોની શ્રેણીમાં નામોદાર સુપ્રીમ કોર્ટે સ્પષ્ટપણે ઠરાવ્યું છે કે માંગણી અને સ્વીકૃતિના સ્પષ્ટ અને મજબૂત પુરાવાના અભાવે, કોઈ દોષસિદ્ધિ નોંધી શકાય નહીં. વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે ભ્રષ્ટાચાર નાબૂદી અધિનિયમની જોગવાઈઓ પર આધાર રાખ્યો છે, જે દૂષિત ચલણી નોટોની પુનઃપ્રાપ્તિના કિસ્સામાં ધારણા ઊભી કરવાના સ્વરૂપમાં છે અને આવી ધારણા અને અનુમાનો ઊભા કરવા કાયદા અનુસાર નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે તેથી, પ્રોસિક્યુશન માંગણી અને સ્વીકૃતિ સંબંધિત મહત્વના ઘટકો સાબિત કરવામાં શોચનીય રીતે નિષ્ફળ ગયું છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ખુદ જાહેર સ્થળેથી કરવામાં આવેલી દૂષિત ચલણી નોટોની પુનઃપ્રાપ્તિ પણ આરોપી દ્વારા લેવામાં આવેલા

બચાવના પ્રકાશમાં અર્થહીન છે. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે મુખ્યત્વે ષડયંત્રના સિદ્ધાંત પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું છે કે તમામ આરોપીઓ ઘટનાસ્થળે મળી આવ્યા હતા અને તેમણે ષડયંત્ર રચ્યું હતું અને ષડયંત્રનો અમલ કર્યો હતો અને દૂષિત ચલણી નોટોની પુનઃપ્રાપ્તિને ધ્યાનમાં રાખીને, આ કાયદાની કલમ ૨૦ ની જોગવાઈઓનો ઉપયોગ કરીને માંગણી અને સ્વીકૃતિ માની લેવામાં આવી છે જે કાયદા હેઠળ ગ્રાહ્ય નથી અને તેથી, પડકારાયેલ ચુકાદો અને હુકમ કાયદા મુજબ ટકી શકે તેમ નથી. છેલ્લે, તેમણે આ કોર્ટને અપીલકર્તા-આરોપીઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી વર્તમાન અપીલો મંજૂર કરવા વિનંતી કરી છે. અપીલકર્તા-આરોપી નંબર ૨ ના વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી શૈલી કાપડિયાએ વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી જે.એમ. પંચાલ દ્વારા કરવામાં આવેલી દલીલો અપનાવી છે.

૮. બીજી તરફ, વિદ્વાન એ.પી.પી. સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપેલા ચુકાદાને સમર્થન આપ્યું છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે આ એક યોગ્ય કેસ છે જેમાં વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે વિપુલ પુરાવાઓને તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં ધ્યાનમાં લીધા છે અને આરોપીઓને યોગ્ય રીતે દોષિત ઠેરવ્યા છે જે કોઈ હસ્તક્ષેપ મંગાવતું નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલ નિષ્કર્ષ નક્કર અને નિર્ણાયક પુરાવા પર આધારિત છે અને તેથી, આરોપીઓ પર લાદવામાં આવેલી સજામાં કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે અપીલકર્તાને દોષિત ઠેરવવા માટે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના આધારે પર્યાપ્ત કારણો નોંધ્યા છે અને માંગણી, સ્વીકૃતિ અને પુનઃપ્રાપ્તિ અંગેના ઘટકો કાયદા અનુસાર સાબિત થાય છે. તેમણે વધુમાં દલીલ કરી છે કે જમી પંચનામા પર માત્ર તપાસ અધિકારીની સહી નથી, પરંતુ આરોપીની સહી પણ મેળવવામાં આવી છે અને તેથી, કાયદાની કલમ ૨૦ ની

જોગવાઈઓનો ઉપયોગ કરીને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ઊભી કરવામાં આવેલી ધારણા કાયદા અનુસાર છે અને આ કોર્ટે ચુકાદા અને દોષસિદ્ધિના હુકમમાં કોઈ હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ નહીં.

૯. આ કોર્ટે આરોપી નંબર ૧ ના વિદ્વાન સિનિયર એડવોકેટ શ્રી જે.એમ. પંચાલ, અપીલકર્તા-આરોપી નંબર ૨ ના વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી શૈલી કાપડિયા અને રાજ્ય તરફથી વિદ્વાન એ.પી.પી. સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટને સાંભળ્યા છે.

૧૦. આ કોર્ટે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા પડકારાયેલા ચુકાદા તેમજ પેપર બુકના સ્વરૂપમાં રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓને બારીકાઈથી તપાસ્યા છે.

૧૧. પ્રોસિક્યુશનના સંસ્કરણ મુજબ, ખાસ કરીને ચાર્જ મુજબ, બંને અપીલકર્તાઓ ગુજરાત ઔદ્યોગિક વિકાસ નિગમ, પનોલી (સંકિષ્ટમાં જી.આઈ.ડી.સી.) માં નાયબ કાર્યપાલક ઇજનેર અને મદદનીશ ઇજનેર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. એ-૨૩, પંચરત્ન પાર્ક, આદેશશ્વરનગર સામે, અમદાવાદ ખાતે રહેતા ફરિયાદી પંકજકુમાર પટેલ સિદ્ધિ સર્વિસીસના નામે અને શૈલીમાં ડીઝલ જનરેટર સેટના રિપોરિંગ, સર્વિસિંગ અને ભાડે આપવાનો વ્યવસાય કરે છે. એપ્રિલ, ૧૯૯૬ માં પનોલી જી.આઈ.ડી.સી. ને ડીઝલ જનરેટર સેટ પૂરો પાડવા માટે વર્તમાનપત્રમાં એક જાહેર ખબર આપવામાં આવી હતી. ફરિયાદીએ ટેન્ડર માટે અરજી કરી હતી અને જનરેટર મશીનના વાસ્તવિક વપરાશના આધારે રૂ. ૨૪,૦૦૦/- ના માસિક ભાડા અને કલાકના રૂ. ૭૫/- ના બળતણ ખર્ચ પર તેમનું ટેન્ડર મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું. નાયબ કાર્યપાલક ઇજનેર, પનોલી - આરોપી નંબર ૧ સમક્ષ બિલ રજૂ કરવાનું હતું, અને તે મંજૂર થાય ત્યારે ચેક દ્વારા

ચૂકવણી કરવાની હતી. આરોપી નંબર ૧ પનોલી જી.આઈ.ડી.સી. માં નાયબ કાર્યપાલક ઇજનેર તરીકે અને આરોપી નંબર ૨ મદદનીશ ઇજનેર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. પ્રોસિક્યુશનનો કેસ એવો છે કે મૂળ આરોપી નંબર ૧ રમેશભાઈ ચંદ્રકાંત પોરે એવા ખોટા બહાને લાંચ માંગતા હતા કે ફરિયાદી દ્વારા પૂરો પાડવામાં આવેલ ડીઝલ જનરેટર સેટ યોગ્ય રીતે કામ કરતો નથી અને જો તે તેમને પૈસા નહીં આપે તો તેઓ બિલમાંથી અમુક રકમ કાપી લેશે. તેમના મદદનીશ શ્રી ડી.વી. પટેલ – મૂળ આરોપી નંબર ૨ પણ બિલ પાસ કરવા માટે દર મહિને રૂ. ૫૦૦/- ની લાંચ માંગતા હતા. ફરિયાદી કોઈ લાંચ આપવા માંગતા ન હોવા છતાં, તેમણે મોટું રોકાણ કર્યું હોવાથી તેમને બળજબરીથી આપવી પડતી હતી. ત્યારબાદ, એપ્રિલ, ૧૯૯૭ માં, આરોપી નંબર ૧ રમેશભાઈ ચંદ્રકાંત પોરે બિલમાંથી રૂ. ૯૦૪૦/- કાપવાનું નક્કી કર્યું અને કપાત થતાં, ફરિયાદીએ તેમને પૂછ્યું કે ઉપરોક્ત રકમ શા માટે કાપવામાં આવી. તે સમયે આરોપી નંબર ૧ એ તેમને કહ્યું કે આરોપી નંબર ૨ એ તેમની પાસે રૂ. ૫૦૦૦/- ની રકમ પહેલાથી જ માંગેલી છે. તેથી તે હેતુ માટે, ફરિયાદીએ આરોપી નંબર ૨ ને રૂ. ૨૫૦૦/- ચૂકવવાના હતા અને બાકીના રૂ. ૨૫૦૦/- આરોપી નંબર ૧ ને ચૂકવવાના હતા. પ્રોસિક્યુશનનો વધુ કેસ એવો છે કે ફરિયાદીએ આરોપી નંબર ૧ ને રૂ. ૨૫૦૦/- અને આરોપી નંબર ૨ ને ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર મહિના માટે વધારાના રૂ. ૧૦૦૦/- આપવાના હતા. ફરિયાદી લાંચની રકમ આપવા ઈચ્છતા ન હોવાથી તેમણે લાંચ રુશ્વત વિરોધી બ્યુરો, અમદાવાદ સમક્ષ કમ્પ્લેઈન નોંધાવી. કથિત રીતે એક છટકું ગોઠવવામાં આવ્યું હતું અને આરોપીઓ રંગેહાથ ઝડપાઈ ગયા હતા, જેથી તેમણે ભ્રષ્ટાચાર નાબૂદી અધિનિયમ, ૧૯૮૮ ની કલમ ૭, ૧૨, ૧૩(૧)(ડી) અને ૧૩(૨) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો કર્યો છે.

૧૨. આ તબક્કે, એ.સુભૈર વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ કેરળ, (૨૦૦૯) ૬ SCC ૫૮૭ :

(૨૦૦૯ AIR SCW ૩૯૯૪) માં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપવો ફળદાયી રહેશે, જેમાં કાયદાની કલમ ૭ અને ૧૩(૧)(ડી) ની વૈધાનિક જોગવાઈઓના આશય પર વિચારણા કરતી વખતે ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો કે પ્રોસિક્યુશને અન્ય કોઈપણ ફોજદારી ગુનાની જેમ તેની હેઠળનો આરોપ વ્યાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવાનો રહે છે અને ગેરકાયદેસર પારિતોષિકની માંગણી અને સ્વીકૃતિના યોગ્ય પુરાવા દ્વારા અન્યથા સ્થાપિત ન થાય ત્યાં સુધી આરોપીને નિર્દોષ ગણવામાં આવવો જોઈએ, જે દોષસિદ્ધિ નોંધવા માટે સાબિત કરવા જરૂરી એવા મહત્વના ઘટકો છે.

૧૩. સ્ટેટ ઓફ કેરળ અને અન્ય વિરુદ્ધ સી.પી.રાવ (૨૦૧૧) ૬ SCC ૪૫૦ : (AIR ૨૦૧૨ SC (Supp) ૩૯૩) માં, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે એ જ ગુનાઓના સંદર્ભમાં તેના અગાઉના સિદ્ધાંતને પુનરાવર્તિત કરતા ઠરાવ્યું હતું કે માત્ર પુનઃપ્રાપ્તિ પોતે જ આરોપી સામેનો આરોપ સાબિત કરશે નહીં અને લાંચની ચુકવણી સાબિત કરવા માટે અથવા આરોપીએ તેને લાંચ હોવાનું જાણીને સ્વેચ્છાએ નાણાં સ્વીકાર્યા હતા તે દર્શાવવા માટેના કોઈપણ પુરાવાના અભાવે, દોષસિદ્ધિ ટકાવી શકાય નહીં.

૧૪. કાયદાની કલમ ૭ અને ૧૩ ની અનિવાર્ય પૂર્વ-જરૂરિયાતોને સમજવા માટે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા તાજેતરના કથનમાં, બી.જયરાજ (AIR ૨૦૧૪ SC (Supp) ૧૮૩૭) (ઉપરોક્ત) માં અસ્પષ્ટ શબ્દોમાં રેખાંકિત કરવામાં આવ્યું છે કે માંગણીના પુરાવા વિના આરોપી પાસેથી માત્ર ચલણી નોટોનો કબજો અને પુનઃપ્રાપ્તિ એ કાયદાની કલમ ૭ તેમજ ૧૩(૧)(ડી)(i) અને (ii) હેઠળનો ગુનો સ્થાપિત કરશે નહીં. એવું પ્રતિપાદિત કરવામાં આવ્યું છે કે ગેરકાયદેસર પારિતોષિક માટેની માંગણીના કોઈપણ

પુરાવાના અભાવે, કોઈપણ મૂલ્યવાન વસ્તુ અથવા નાણાકીય લાભ મેળવવા માટે ભ્રષ્ટ્ર અથવા ગેરકાયદેસર સાધનોનો ઉપયોગ અથવા જાહેર સેવક તરીકેના હોદ્દાનો દુરુપયોગ સાબિત થયેલ ગણી શકાય નહીં. આમ, માંગણીનો પુરાવો એ કાયદાની કલમ ૭ અને ૧૩ હેઠળના ગુના માટે એક અનિવાર્ય આવશ્યકતા અને વ્યાપક આદેશ હોવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું છે. કાયદાની કલમ ૨૦ ના સંબંધમાં, જે તેમાં દર્શાવ્યા મુજબની ધારણા કરવાની મંજૂરી આપે છે, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે તે માત્ર કાયદાની કલમ ૭ હેઠળના ગુના માટે જ વિસ્તૃત કરી શકાય તેવી છે અને કલમ ૧૩(૧)(ડી)(i) અને (ii) હેઠળના ગુનાઓ માટે નહીં, તે કોઈ સત્તાવાર કામ કરવા અથવા કરવાથી દૂર રહેવા માટે ગેરકાયદેસર પારિતોષિકની સ્વીકૃતિના પુરાવા પર પણ નિર્ભર છે. ગેરકાયદેસર પારિતોષિકની સ્વીકૃતિના આવા પુરાવા, એ વાત પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો કે, જો માંગણીનો પુરાવો હોય તો જ અનુસરી શકે છે. સ્વયંસિદ્ધિ રીતે, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે માંગણીના પુરાવાના અભાવે, કાયદાની કલમ ૨૦ હેઠળ આવી કાનૂની ધારણા પણ ઉપસ્થિત થશે નહીં.

૧૫. વર્તમાન કેસમાં, આ કોર્ટે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા અને સજાની પુષ્ટિ કરવા માટે વ્યાજબી શંકાથી પર યોગ્ય, વિશ્વસનીય અને મજબૂત પુરાવા છે કે કેમ તે નિશ્ચિત કરવા માટે પુરાવાની તપાસ કરવી જરૂરી છે. જો રેકૉર્ડ પર એવો કોઈ પુરાવો ન હોય, તો તે સંજોગોમાં, દોષસિદ્ધિ ટકાવી શકાય નહીં કારણ કે તેના કેસને વ્યાજબી શંકાથી પર સાબિત કરવાની જવાબદારી પ્રોસિક્યુશન પર રહેલી છે.

૧૬. પી.ડબલ્યુ.-૧, ૨ અને ૩ ની જુબાનીઓ વિશ્વાસપાત્ર નથી અને તેથી તે માનવામાં આવતી નથી.

૧૭. પી.ડબલ્યુ.-૪-અશફાકહુસેન શેખ વેચાણવેરા વિભાગમાં અધિકારી તરીકે ફરજ બજાવતા હતા અને દરોડા પાડતા પહેલા છટકામાં પંચ તરીકે કામ કરવા માટે તેમની માંગણી કરવામાં આવી હતી. તેમને, તેમજ ફરિયાદી અને અન્ય પંચોને દરોડો કેવી રીતે પાડવામાં આવશે અને એન્થ્રેસીન પાવડર કેવી રીતે લગાવવાનો છે અને અલ્ટ્રા-વાયોલેટ લેમ્પનો પ્રયોગ કેવી રીતે કરવાનો છે તે અંગે વિગતવાર માહિતી આપવામાં આવી હતી. તેમણે વધુમાં ગવાહી આપી છે કે ૬.૧૦.૧૯૯૭ ના રોજ, તેઓ ફરિયાદીની સાથે ગયા હતા અને આરોપી નંબર ૧ નો તેમની ઓફિસમાં સંપર્ક કર્યો હતો અને આરોપી નંબર ૧ એ તેમને આરોપી નંબર ૨ ને મળવા કહ્યું હતું. ત્યારબાદ તેઓ આરોપી નંબર ૨ ની ઓફિસે ગયા અને થોડા સમય પછી આરોપી નંબર ૨ ત્યાં આવ્યા. તેમણે વધુમાં ગવાહી આપી છે કે તેમના આગમન પર, તેમણે આરોપી નંબર ૨ નો સંપર્ક કર્યો અને અનૌપચારિક વાતચીત પછી, આરોપી નંબર ૨ દ્વારા ફરિયાદીને જણાવવામાં આવ્યું કે તેમણે ભાડાની રકમ આરોપી નંબર ૧ ને પહેલાથી જ આપી દીધી છે અને તેમણે કહ્યું કે જનરેટર સેટ યોગ્ય રીતે કામ કરતો ન હતો. તેમણે વધુમાં ગવાહી આપી છે કે હિસાબની પતાવટ અંગે ચર્ચા થઈ હતી જેના પર ફરિયાદીએ જણાવ્યું હતું કે રૂ. ૨૫૦૦/- તેમના દ્વારા આરોપી નંબર ૨ ને પહેલાથી જ ચૂકવવામાં આવ્યા હતા. તેમણે વધુમાં ગવાહી આપી છે કે ફરિયાદીએ તેમને રૂ. ૩૫૦૦/- આપ્યા જે આરોપી નંબર ૨ એ સ્વીકાર્યા અને તેમના ખિસ્સામાં મૂક્યા અને ત્યારબાદ, તેમણે દરોડા પાડનાર ટુકડીના અન્ય સભ્યોને ઈશારો કર્યો. તેમણે વધુમાં ગવાહી આપી છે કે આરોપી નંબર ૨ ની ઝડતી લેતા, આરોપીના કબજામાંથી રૂ. ૩૫૦૦/- ની રકમ પુનઃપ્રાપ્ત કરવામાં આવી હતી પરંતુ આરોપી નંબર ૨ ના કબજામાંથી કોઈ કાગળ પુનઃપ્રાપ્ત થયો ન હતો. તેમની ઉલટતપાસમાં તેમણે સ્વીકાર્યું છે કે હિસાબ અંગે તેમની વચ્ચે વિવાદ હતો. તેમણે વધુમાં સ્વીકાર્યું છે કે શ્રી ડી.વી. પટેલ-આરોપી નંબર ૨ અને ફરિયાદીએ ચર્ચા કરી હતી

કે જનરેટર સેટ યોગ્ય રીતે કામ કરતો ન હતો અને આરોપી નંબર ૨ એ ફરિયાદીને કહ્યું હતું કે છેલ્લા બે મહિનાથી તેઓ જનરેટર સેટ જોવા માટે આવતા ન હતા. તેમણે વધુમાં સ્વીકાર્યું છે કે ફરિયાદીએ એક કાગળ પર હિસાબ લખ્યો હતો અને તે ચર્ચા દરમિયાન, ફરિયાદીએ પૈસા આપ્યા હતા અને તે હિસાબના પૈસા હોવાથી, આરોપી નંબર ૨ એ તે રકમ સ્વીકારી હતી. તેમણે વધુમાં સ્વીકાર્યું છે કે તેમની વચ્ચે હિસાબ પતાવવાનો હતો અને તે મુજબ, ફરિયાદીએ તે કાગળમાં લખી લીધું હતું અને પતાવટ મુજબ, ફરિયાદીએ આરોપી નંબર ૨ ને રૂ. ૩૫૦૦/- ચૂકવ્યા હતા.

૧૮. પી.ડબલ્યુ.-૫-ભરસિંહ પરમાર-પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર, એ.સી.બી. એ ગવાહી આપી છે કે જ.૧૦.૧૯૯૭ ના રોજ જ્યારે તેઓ તેમની ઓફિસમાં હતા ત્યારે ફરિયાદી તેમની પાસે આવ્યા હતા અને કમ્પ્લેઇન નોંધાવી હતી જેમાં તેમણે ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે આરોપી નંબર ૧ એ તેમના બિલની રકમમાંથી રૂ. ૮૦૦૦/- કાપી લીધા હતા અને તે ન કાપવા માટે, તેમણે રૂ. ૫,૦૦૦/- ની માંગણી કરી હતી તેમજ આરોપી નંબર ૨ એ જનરેટર મૂકવા માટે લાંચ તરીકે દર મહિને રૂ. ૫૦૦/- ની માંગણી કરી હતી. તેમણે વધુમાં ગવાહી આપી કે ફરિયાદી આરોપીઓને ગેરકાયદેસર પારિતોષિક આપવા માંગતા ન હતા અને કમ્પ્લેઇન નોંધાવવા માટે ત્યાં આવ્યા હતા. જેના પર, તેમણે કમ્પ્લેઇન નોંધી અને ત્યારબાદ, તેમણે પંચો અને છટકાની ગોઠવણ કરી. તેમની ઉલટતપાસમાં, તેમણે કમ્પ્લેઇન કેવી રીતે નોંધવામાં આવી હતી અને દરોડો કેવી રીતે પાડવાનો હતો તે અંગે વિગતવાર માહિતી આપી હતી. તેમણે વધુમાં સ્વીકાર્યું છે કે છટકા દરમિયાન, સામનો કરનાર નંબર ૨ ના કબજામાંથી રૂ. ૩૫૦૦/- ની રકમ પુનઃપ્રાપ્ત કરવામાં આવી હતી.

૧૯. પી.ડબલ્યુ.-૮-સિરાજ અબ્દુલમજીદ શેખ જેમણે ફરિયાદીને ભાડે જનરેટર સેટ આપ્યો હતો અને તે જ સેટ ફરિયાદી દ્વારા જી.આઈ.ડી.સી. ને ભાડે આપવામાં આવ્યો હતો, તેમણે ગવાહી આપી છે કે ફરિયાદી અને આરોપી વચ્ચે રકમ કાપવા અંગે વાતચીત થઈ હતી અને તે કપાત જનરેટર સેટ કામ ન કરવા સંબંધિત હતી. તેમણે વધુમાં ગવાહી આપી છે કે આખો સમય, એ જ વાતચીત ચાલી રહી હતી કે ફરિયાદીનો જનરેટર સેટ યોગ્ય રીતે કામ કરતો ન હતો અને ગેરકાયદેસર પારિતોષિક વિશે કોઈ વાતચીત થઈ ન હતી. તેમના સમગ્ર પુરાવામાં, તેમણે એવો ઉલ્લેખ કર્યો નથી કે આરોપી નંબર ૨ એ ગેરકાયદેસર પારિતોષિક તરીકે કોઈ રકમની માંગણી કરી હતી.

૨૦. ઉપરોક્ત તથ્યાત્મક પરિસ્થિતિના પૃષ્ઠભૂમિમાં, આ કોર્ટે બંને પક્ષોના વિદ્વાન એડવોકેટો દ્વારા કરવામાં આવેલી પરસ્પર રજૂઆતોના પ્રકાશમાં પડકારાયેલા ચુકાદા અને હુકમ તેમજ સાક્ષીઓની જુબાનીઓ તપાસી છે.

૨૧. ભ્રષ્ટાચારના કેસોમાં, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત તેમજ આ કોર્ટ દ્વારા ચુકાદાઓની શ્રેણીમાં ઠરાવ્યા મુજબ, આરોપ મુજબનો ગુનો સાબિત કરવા માટે પ્રોસિક્યુશને વ્યાજબી શંકાથી પર ત્રણ મહત્વના ઘટકો સ્થાપિત કરવા જરૂરી છે. તાજેતરમાં, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે સ્પષ્ટ કર્યું છે કે ગેરકાયદેસર પારિતોષિકની માંગણીનો પુરાવો, એ કાયદાની કલમ ૭ અને ૧૩(૧)(ડી)(i) અને (ii) હેઠળના ગુનાનો મુખ્ય આધાર છે અને તેના અભાવે, સ્પષ્ટપણે તેના માટેનો આરોપ નિષ્ફળ જશે. માંગણીના પુરાવા વિના, કથિત રીતે ગેરકાયદેસર પારિતોષિક તરીકે કોઈપણ રકમની માત્ર સ્વીકૃતિ કે તેની પુનઃપ્રાપ્તિ, કાયદાની આ બે કલમો હેઠળનો આરોપ સાબિત કરવા માટે પૂરતી રહેશે નહીં. ચોક્કસપણે, ગેરકાયદેસર પારિતોષિક માટેની માંગણી સાબિત કરવામાં પ્રોસિક્યુશનની

નિષ્ફળતા ઘાતક બનશે અને કાયદાની કલમ ૭ અથવા ૧૩ હેઠળના ગુનાના આરોપી વ્યક્તિ પાસેથી માત્ર રકમની પુનઃપ્રાપ્તિ તેના હેઠળ તેની દોષસિદ્ધિ તરફ દોરી જશે નહીં. નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ઠરાવવામાં આવેલા ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં રાખીને, જ્યાં સુધી માંગણીના પુરાવાનો સંબંધ છે, વર્તમાન કેસમાં માંગણી સંબંધિત રેકૉર્ડ પરના પુરાવાની તપાસ કરતા, આરોપી સામે ફેમ કરવામાં આવેલા ચાર્જ મુજબ અને પ્રોસિક્યુશનના કેસ મુજબ, આરોપી નંબર ૨ એ રૂ. ૩૫૦૦/- આપવા માટે હાથ વડે ઈશારો કરીને માંગણી કરી હતી અને તેથી, ફરિયાદીએ આરોપી નંબર ૨ ને રૂ. ૩૫૦૦/- સોંપ્યા હતા અને તે જ પ્રોસિક્યુશનનો ચોક્કસ કેસ છે. જ્યાં સુધી માંગણીનો સંબંધ છે, તે ફરિયાદી દ્વારા નોંધાવવામાં આવેલી કમ્પ્લેઇનમાંથી બહાર આવે છે અને તે ગોઠવવામાં આવેલા છટકાના પંચનામામાંથી તેમજ ફરિયાદી અને પંચના પોલીસ સ્ટેટમેન્ટમાંથી પણ બહાર આવે છે જેમણે પંચનામાની વિગતમાં વર્ણવ્યું છે કે આરોપીને ગેરકાયદેસર પારિતોષિક તરીકે હાથ ઊંચો કરીને ઈશારો કરીને રૂ. ૩૫૦૦/- આપવા માટે માંગણી કરવામાં આવી હતી. જો કે, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ પુરાવા આપવાના વિગત દરમિયાન, ફરિયાદી તેમજ પંચ કે જેઓ સાક્ષીઓ હતા જેમની હાજરીમાં ગેરકાયદેસર પારિતોષિકની માંગણી અને સ્વીકૃતિ સંબંધિત વ્યવહાર થયો હતો તેમણે તેમની મુખ્ય તપાસમાં એવા સુધારા કરીને કેસ વિકસાવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે જાણે કે આરોપી નંબર ૨ એ આરોપી નંબર ૧ ને ગેરકાયદેસર પારિતોષિક તરીકે રૂ. ૩૫૦૦/- આપવા માટે મૌખિક વિનંતી કરીને માંગણી કરી હોય. જો કે, તેમની ઉલટતપાસમાં, બંને સાક્ષીઓએ સ્વીકાર્યું છે કે ફરિયાદી અને આરોપી નંબર ૨ વચ્ચે કોઈ વાતચીત થઈ ન હતી અને તેથી, માંગણી સંબંધિત સમગ્ર હકીકત પોતે જ ખરી પડે છે. આ સંજોગોમાં, રૂ. ૩૫૦૦/- ની દૂષિત ચલણી નોટો જે અસંદિગ્ધપણે આરોપી નંબર ૧ પાસેથી જમ કે પુનઃપ્રાપ્ત કરવામાં આવી ન હતી, પરંતુ તે આરોપી નંબર ૨ ના કબજામાંથી પુનઃપ્રાપ્ત કરવામાં આવી હોવાનું સાચું માનવામાં આવે તો પણ, છટકામાં ઉપયોગમાં લેવાયેલી

દૂષિત ચલણી નોટોની માત્ર પુનઃપ્રાપ્તિ એ માંગણી અને સ્વીકૃતિ સંબંધિત મહત્વના ઘટકો સાબિત કરશે નહીં.

૨૨. આ કોર્ટે ઉપરોક્ત બે મહત્વપૂર્ણ સાક્ષીઓના પુરાવાઓ બારીકાઈથી તપાસ્યા છે અને તેમના પુરાવાની તપાસ કરતા, એવું જણાય છે કે તેમણે તેમના સંસ્કરણમાં એવો સુધારો કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે જાણે કે આરોપી નંબર ૨ એ મૌખિક વિનંતી કરીને રૂ. ૩૫૦૦/- ની રકમની માંગણી કરી હોય અને ત્યારબાદ ઉલટતપાસમાં, બંને સાક્ષીઓએ સ્વીકાર્યું છે કે ફરિયાદી અને આરોપી નંબર ૨ વચ્ચે કોઈ વાતચીત થઈ ન હતી. બાબતના આ દૃષ્ટિકોણથી, માંગણી અને સ્વીકૃતિ અંગેની હકીકત સાબિત થતી નથી. પુરાવાના ઉપરોક્ત સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને, વિજ્ઞાન ટ્રાયલ કોર્ટે એવું નિષ્કર્ષ નોંધ્યું હોવા છતાં કે જ્યારે દૂષિત ચલણી નોટો મળી આવી હતી અને અલ્ટ્રા-વાયોલેટ લેમ્પનો ટેસ્ટ પુરાવામાં તેમજ આરોપી નંબર ૨ એ પહેરેલા મુદ્દામાલ પેન્ટમાં હકારાત્મક મળી આવ્યો હતો અને તેથી, કાયદાની કલમ ૨૦ ની જોગવાઈઓનો ઉપયોગ કરીને, માંગણી અને સ્વીકૃતિ સંબંધિત ગુનો સાબિત થયેલ માનવામાં આવ્યો છે તે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ચુકાદાઓની શ્રેણીમાં ઠરાવવામાં આવેલા કાયદા સાથે સુસંગત નથી. માંગણીની હકીકત માત્ર માંગનાર તેમજ ગેરકાયદેસર પારિતોષિક આપનારના મૌખિક પુરાવામાં જ સ્થાપિત થઈ શકે છે અને સદર વ્યવહારને સમર્થન આપવા માટે, પંચનો પુરાવો પણ પોષક પુરાવા તરીકે આવશ્યક છે પરંતુ માંગનાર તેમજ આપનારનો પુરાવો એ પ્રત્યક્ષ પુરાવો છે. જો સદર પુરાવો ઉપલબ્ધ ન હોય, તો તે કિસ્સામાં, આરોપી નંબર ૨ પાસેથી દૂષિત ચલણી નોટો પુનઃપ્રાપ્ત કરવામાં આવી હોવા છતાં, પ્રોસિક્યુશનનો કેસ ખરી પડશે.

૨૩. રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના એકંદર મૂલ્યાંકન પર, એ સ્પષ્ટપણે સ્થાપિત થાય છે કે વર્તમાન કેસમાં માંગણી સાબિત થઈ નથી અને પ્રોસિક્યુશનના કેસ મુજબ, આરોપી નંબર ૨ એ રૂ. ૩૫૦૦/- ની માંગણી કરી હતી અને પૂર્વ-માંગણીના અનુસંધાને, ફરિયાદીએ એ.સી.બી. ઓફિસે જઈને જ.૧૦.૧૯૯૭ ના રોજ કમ્પ્લેઈન નોંધાવી હતી, જેમાં તેમણે સ્પષ્ટપણે અને અસ્પષ્ટપણે ઉલ્લેખ કર્યો હતો કે માંગણી આરોપી નંબર ૨ દ્વારા કરવામાં આવી હતી. જો કે, ઉપરોક્ત માંગણી સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદીની સાક્ષી તરીકે તપાસ કરવામાં આવી નથી. પી.ડબલ્યુ.-૮-સિરાજ અબ્દુલમજીદ શેખે પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી, પરિણામે, જ્યાં સુધી માંગણીનો સંબંધ છે, ફરિયાદીની તપાસના અભાવે જ ગોઠવવામાં આવેલા છટકાની સમગ્ર પ્રક્રિયા રેકૉર્ડ પર લાવવામાં શોચનીય રીતે નિષ્ફળ ગઈ છે. ઉપર વર્ણવ્યા મુજબ ફરિયાદી ઉપલબ્ધ ન હતા અને તેઓ કાયમ માટે દેશ છોડીને ચાલી ગયા છે. ગૌણ પુરાવા સંબંધિત જે સમર્થન આપવું જરૂરી છે, માંગણી અને સ્વીકૃતિ અંગે તેમજ વાસ્તવિક દરોડાના સમયે ફરિયાદીના પુરાવા અંગે, પંચ-પી.ડબલ્યુ.-૪ કે જેના પુરાવાને પૂર્ણરૂપે ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો પણ, ગેરકાયદેસર પારિતોષિકની કોઈ ગેરકાયદેસર માંગણીને બદલે જનરેટર સેટ અંગે ફરિયાદી અને આરોપી નંબર ૨ વચ્ચે હિસાબની કંઈક પતાવટ થઈ હતી તે સિવાય કશું પણ બહાર આવતું નથી. બાબતના તે દૃષ્ટિકોણથી પ્રાથમિક માંગણી, વાસ્તવિક માંગણી તેમજ સ્વીકૃતિ અંગે કોઈ નક્કર અને નિર્ણાયક પુરાવા મળી આવતા નથી.

૨૪. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, નીચે મુજબનો આખરી હુકમ કરવામાં આવે છે:

અપીલકર્તા રમેશભાઈ ચંદ્રકાંત પોરે – મૂળ આરોપી નંબર ૧ દ્વારા કરવામાં આવેલી ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૦૯૮/૨૦૦૫ અને અપીલકર્તા – દિનેશભાઈ વિઠ્ઠલભાઈ

પટેલ - મૂળ આરોપી નંબર ૨ દ્વારા કરવામાં આવેલી ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૧૧૮/૨૦૦૫ મંજૂર કરવામાં આવે છે. વિદ્વાન સ્પેશિયલ જજ, સંયુક્ત ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ અને એડિશનલ સેશન્સ જજ, ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ નંબર ૪, ભરૂચ દ્વારા સ્પેશિયલ ભ્રષ્ટાચાર કેસ નંબર ૫/૧૯૯૮ માં પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૨.૫.૨૦૦૫ નો પડકારાયેલ ચુકાદો અને હુકમ રદ કરવામાં આવે છે અને સેટ એસાઈડ કરવામાં આવે છે. બંને અપીલકર્તાઓ - આરોપીઓને તેમની સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપોમાંથી નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવે છે. જો તેમના દ્વારા કોઈ દંડ ભરવામાં આવ્યો હોય, તો તે તેમને પરત કરવામાં આવે. આર એન્ડ પી તાત્કાલિક ટ્રાયલ કોર્ટને પરત મોકલી આપવું.

(આર.પી.ધોલરિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.